

Vlaams
Parlement

stuk **189** (2014-2015) – Nr. 1
ingediend op 18 december 2014 (2014-2015)

Gedachtewisseling

over het jaarverslag
van de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door de heer Bart Nevens

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts.

Vaste leden:

de heren Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;

de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;

de heer Rob Beenders, mevrouw Ingrid Lieten;

de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Plaatsvervangers:

de heer Jelle Engelbosch, mevrouw Sofie Joosen, de heren Jos Lantmeeters, Jan Peumans, de dames Grete Remen, Sabine Vermeulen;

mevrouw Sonja Claes, de heren Jos De Meyer, Bart Dochy, mevrouw Katrien Partyka;

de heren Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;

mevrouw Els Robeyns, de heer Bruno Tobback;

de heer Johan Danen.

Toegevoegde leden:

de heer Stefaan Sintobin.

INHOUD

I.	Toelichting door de Raad voor Vergunningsbetwistingen.....	4
1.	Inleiding door de heer Filip Van Acker, voorzitter	4
2.	Toelichting door de heer Eddie Clybouw, griffier-beheerder	4
2.1.	Dossierinstroom.....	4
2.2.	Uitspraken	5
2.3.	Stand van zaken hangende zaken	6
2.4.	Evaluatie van de uitstroom	7
2.5.	Behandelingstermijnen	7
2.6.	Cassatieberoepen.....	8
3.	Besluit door de heer Filip Van Acker, voorzitter.....	8
II.	Vragen en opmerkingen van de leden	9
1.	Tussenkost van de heer Lode Ceyssens	9
2.	Tussenkost van de heer Axel Ronse	10
3.	Tussenkost van mevrouw Lydia Peeters	10
4.	Tussenkost van de heer Ludo Van Campenhout	10
5.	Tussenkost van mevrouw Ingrid Pira	11
III.	Antwoorden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen	11
IV.	Tussenkost van mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw	12
V.	Discussie	13
	Gebruikte afkortingen	15
	Bijlage: zie dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn hield op 5 november 2014 een gedachtewisseling over het jaarverslag van de Raad voor Vergunningsbetwistingen met mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, en de heren Filip Van Acker en Eddie Clybouw, respectievelijk voorzitter en griffier-beheerder van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

De getoonde presentatie en het jaarverslag van de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door de Raad voor Vergunningsbetwistingen

1. Inleiding door de heer Filip Van Acker, voorzitter

De heer *Filip Van Acker*, voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, kijkt met gemende gevoelens naar het voorliggende jaarverslag. Hij vindt de cijfers betreffende de in- en uitstroom opnieuw positief in vergelijking met vorig jaar. De Vlaamse Ombudsman prees in zijn jaarverslag de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het kan echter beter. Hij vestigt er de aandacht op dat iedereen in de Raad voor Vergunningsbetwistingen het afgelopen jaar heel hard heeft gewerkt.

2. Toelichting door de heer Eddie Clybouw, griffier-beheerder

De heer *Eddie Clybouw*, griffier-beheerder bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, deelt mee dat de Raad wellicht het enige rechtscollege is dat een dergelijke transparant en gedetailleerd jaarverslag uitbrengt. Het jongste werkjaar is bovendien pas afgesloten op 31 augustus 2014, terwijl het jaarverslag al op 15 oktober 2014 aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement werd bezorgd.

2.1. Dossierinstroom

Aantal ingediende verzoekschriften

In het eerste onvolledige werkjaar werden 753 dossiers ingediend. In het laatste werkjaar waren het er 792. De instroom blijft hoger dan initieel geschat bij de opstart van de raad. Men ging toen uit van een 300 à 350 dossiers. De instroom ligt ook hoger dan destijds bij de Raad van State. De instroom lijkt zich wel het laatste jaar te stabiliseren. Door een ingreep van de decreetgever in 2012 is er een kunstmatig gecreëerde afvlakking in de cijfers van het tweede, derde en vierde werkjaar. De gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaar heeft sinds 1 januari 2012 niet langer zelfstandige procesbevoegdheid. De leidinggevende ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen heeft deze bevoegdheid overgenomen. Deze ingreep gebeurde in het midden van het derde werkjaar en heeft een effect op de instroom vanaf dat jaar en zet zich voort in het daaropvolgende vierde jaar.

Aard van de partijen

Het aantal beroepen ingediend door derden-belanghebbenden neemt toe. Een eerste oorzaak daarvan is de decreetswijziging van 2012, maar men kan zien dat er ook al een stijging was tijdens de eerste twee werkjaren. Het zijn dus geen communiserende vaten. Het aantal vergunningen dat toegekend wordt, ligt ook hoger dan het aantal weigeringen. Daarnaast spelen waarschijnlijk ook nog een aantal sociologische factoren een rol.

Aard van de vordering

Er zijn twee types van vorderingen, een annulatieberoep of een combinatie van een annulatieberoep met een vordering tot schorsing. De verhouding tussen deze vorderingen is al die jaren ongeveer stabiel gebleven. De vraag rijst of het invoeren vanaf 1 januari 2015 van een procedure uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN-procedure) al dan niet effect zal hebben op de verhoudingen. Dezelfde vraag gaat op voor het ontkoppelen van de schorsingsprocedure vanaf 1 januari 2015.

Aard van de bestreden beslissing

De types van beslissingen die bestreden worden, blijven constant. 85 à 90 percent gaat over stedenbouwkundige vergunningen, 10 à 15 percent over verkavelingsvergunningen en 1 à 1,5 percent zijn registratiebeslissingen.

Voorwerp van de bestreden beslissing

Ongeveer 75 percent gaat over verleende vergunningen, een kwart van de verzoeken bestrijdt een weigering.

Verwerende partijen

Ook de categorieën van verwerende partijen zijn het afgelopen jaar ongeveer constant gebleven. In 81 percent van de gevallen betreft het beslissingen van deputaties, in 16,8 percent gaat het om een beslissing van de gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaar en in 1,7 percent om een beslissing van een stad of een gemeente, zijnde de registratiebeslissingen.

Tussenkomst

In ongeveer 60 percent van de dossiers is er een tussenkomst. Dit vloeit onder meer voort uit het percentage derden-belanghebbenden, die in beroep gaat. Wanneer dezen in beroep gaan, zal de vergunninghouder meestal in de procedure tussenkomen.

Zittingen

Het afgelopen jaar werden door de vaste raadsleden wekelijks een 15-tal zaken ten gronde en zes vorderingen tot schorsing behandeld. Kamer 8 is de kamer van de aanvullende raadsleden. Ze zijn aangesteld om de achterstand van het tweede werkjaar weg te werken. Ze startten het voorbije werkjaar en behandelden 435 zaken.

2.2. Uitspraken

Totaal aantal uitspraken

Het totaal aantal uitspraken is het afgelopen werkjaar licht toegenomen. De verhouding in de verschillende categorieën van uitspraken wijzigde. De uitspraken te gronde zijn verhoudingsgewijs sterk gestegen. Het aantal schorsingsuitspraken daalde en het aantal uitspraken in de procedure van vereenvoudigde behandeling steeg het jongste werkjaar van 61 tot 90.

Aantal einduitspraken

Het aantal einduitspraken bedroeg 80 percent. Dit is een stijging ten opzicht van het vierde werkjaar. In de annulatie-uitspraken ging het in 94 percent om een einduitspraak. Er was een uitstroom die 16 percent hoger lag dan de instroom en

er werden 21 percent meer dossiers afgesloten dan in het vierde werkjaar. Het aantal einduitspraken is in het vijfde werkjaar zowel in absolute als relatieve cijfers sterk gestegen.

Procedure vereenvoudigde behandeling

De procedure vereenvoudigde behandeling werd twee jaar geleden geïnitieerd om kennelijk onontvankelijke zaken versneld te kunnen afhandelen. Het aantal einduitspraken is er in het laatste werkjaar gestegen van 70 percent naar 85 percent.

Op 31 augustus 2014 heeft de raad al 7,2% van de dossiers, ingediend tijdens het vijfde werkjaar, reeds tijdens het vijfde werkjaar volgens deze procedure afgerond. Dit zijn slechts voorlopige cijfers, omdat niet alle beroepen, ingediend tijdens het vijfde werkjaar, reeds definitief geregistreerd zijn en/of de procedure van de vereenvoudigde behandeling volledig doorlopen hebben. Voor de dossiers ingediend tijdens het vierde werkjaar werd, ter vergelijking, 7,8 percent via de vereenvoudigde behandeling afgesloten. Deze procedure wordt dus efficiënter en doelgerichter ingezet.

Vernietigingsprocedure

In de vernietigingsprocedure werd in het vijfde werkjaar 60 percent van de ontvankelijke dossiers vernietigd. Dit ligt in de lijn van de voorgaande jaren. 83 percent van de vernietigingen betreft vergunningsbeslissingen.

Schorsingsprocedure

De uitspraken in de schorsingsprocedure stijgen van 2 percent in het derde werkjaar naar 10,6 percent in het vijfde werkjaar.

Procedure versnelde rechtspleging

Na het doorlopen van de schorsingsprocedure moet een partij aan de raad meedelen of de procedure te gronde al dan niet wordt verdergezet. In ongeveer 15 percent van de schorsingsdossiers wordt er geen verzoek tot voortzetting ingediend.

2.3. Stand van zaken hangende zaken

Bij de stand van zaken per werkjaar ziet men dat op 31 augustus 2014 voor het eerste werkjaar een kleine 81 percent van de dossiers zijn afgesloten. Het voorbije werkjaar is dus een 70-tal dossiers bijkomend afgesloten. Een 140-tal zaken moeten nog een einduitspraak krijgen. Dit moet wegens efficiëntieredenen door de vaste leden van de raad gebeuren.

Voor het tweede werkjaar werden de aanvullende raadsleden ingeschakeld. Er werden 435 zaken door Kamer 8 behandeld. 287 zaken werden effectief uitgesproken en afgesloten. 140 dossiers zijn in beraad genomen en 170 dossiers moeten nog op zitting komen. Dit gebeurt vanaf september 2014 tot in het voorjaar van 2015. Aanvankelijk ging men, rekening houdend met de door de aanvullende raadsleden aangegeven graad van inzetbaarheid, ervan uit dat alle zaken van het tweede werkjaar eind 2014 op zitting zouden zijn behandeld. De inzetbaarheid van de aanvullende raadsleden is door de ervaring in de praktijk bijgesteld moeten worden. Het zal pas in het voorjaar van 2015 zijn dat al de zaken van het tweede werkjaar op zitting kunnen worden gebracht. Door de vaste kamers van de raad werden 75 zaken uit het tweede jaar afgesloten.

In het derde werkjaar werd ongeveer 80 percent van de dossiers afgesloten. Er zijn bijkomend een 70-tal dossiers afgerond.

Het gros van de zaken die in het afgelopen jaar op zitting kwamen, waren van het vierde werkjaar. Het aantal zaken dat afgesloten is, is gestegen van 13 percent in het vierde werkjaar naar een kleine 55 percent in het vijfde werkjaar.

Van het vijfde werkjaar is er een 13,3 percent zaken afgesloten. Dit gebeurde vooral via de procedure van vereenvoudigde behandeling. Ten gronde zijn er een 30-tal zaken op zitting geweest. In het huidige werkjaar zal men nog een 125-tal zaken van het vierde werkjaar op zitting moeten behandelen. Pas daarna kan men de zaken van het vijfde werkjaar behandelen.

2.4. Evaluatie van de uitstroom

Een instroom van 800 dossiers betekent niet dat er maar 800 uitspraken zullen zijn. Men kan ervan uitgaan dat er voor 800 dossiers ongeveer 990 inhoudelijke uitspraken nodig zijn. Elke uitspraak veronderstelt een administratieve voorbereiding, een inhoudelijk onderzoek en een kwaliteitsvolle voorbereiding van het dossier. De doelstellingen zijn dan ook gebaseerd op het aantal uitspraken die door de raad kunnen geveld worden.

In het vijfde werkjaar waren er 1162 uitspraken, waarvan 917 einduitspraken, dit is met inbegrip van de uitspraken van de aanvullende raadsleden. Gelet op de instroom betekent dit dat men een deel van de achterstand kan wegwerken. De einduitspraken van de vaste kamers bedroegen evenwel 870. Dit is minder dan de vereiste 993 uitspraken om effectief een instroom van 800 dossiers te verwerken.

De heer Clybouw stelt dat toch voldaan is aan de doelstellingen. Zowel de interne doelstelling van de raad zelf, nl. 720 einduitspraken op jaarbasis, als de externe doelstelling, vastgelegd in het aan de Vlaamse Regering voorgelegd businessplan bij de opstart van de DBRC, zijn behaald. Deze laatste doelstelling wil per vast raadslid 215 uitspraken. Dit geeft in totaal 860 uitspraken. De output in het vierde werkjaar lag op 1129 uitspraken zonder aanvullende raadsleden.

De conclusie is dat het personeelskader structureel ontoereikend is om de instroom te behandelen. De flessenhalzen liggen bij het aantal zaken dat wekelijks op zitting kan worden gebracht en het aantal zaken dat definitief kan worden uitgesproken nadat ze in beraad zijn genomen. Dit kan opgelost worden door het verhogen van het aantal vast benoemde bestuursrechters bij de raad.

De bestuurlijke lus kan pas geïnitieerd worden na een pleitzitting. Tijdens het vijfde werkjaar waren de meeste dossiers van het vierde werkjaar behandeld. De cijfers over de bestuurlijke lus kunnen dus nu pas worden verzameld. Daaruit blijkt dat in negentien zaken werd verzocht de bestuurlijke lus toe te passen. In de loop van het vierde werkjaar werd de betrokken regelgeving door het Grondwettelijk Hof vernietigd. De negentien zaken zijn dan ook niet voleindigd kunnen worden. In het vijfde werkjaar werd tweemaal om een bestuurlijke lus gevraagd, maar ook die zijn na het arrest zonder voorwerp geworden.

In het vierde werkjaar werd negen keer door de verzoekende partij om bemiddeling verzocht. In zeven dossiers waren de overige procespartijen niet bereid om mee te doen. In twee dossiers werd wel gestart maar kwam men niet tot een bemiddelingsakkoord. De raad tracht ook informele vormen van bemiddeling toe te passen, bijvoorbeeld door een zaak uit te stellen en de partijen zelf het initiatief tot onderhandeling te laten nemen.

2.5. Behandelingstermijnen

Voor de behandelingstermijnen zijn er sinds 1 september 2012 nieuwe procedureregels van toepassing. Vanaf 1 januari 2015 zal er weer een nieuwe procedure

gelden die significant verschilt van de procedure waarop de steekproef gebeurde. Het is bijgevolg moeilijk een voldoende kritische massa te verzamelen voor een statistisch relevante steekproef. De procedure van de vereenvoudigde behandeling heeft een gunstig effect op de gemiddelde doorlooptijden maar de effectieve impact ervan is niet gekend. Hetzelfde geldt voor de procedure van de versnelde rechtspleging. Daarnaast is er nog de verschillende behandeling tussen de huidige en de vroegere dossiers. Nu wordt eerst de schorsing en daarna de annulatie behandeld. Vroeger liepen beide deels gelijktijdig. Vanaf 1 september 2015 gaat bovendien de UDN-procedure lopen en wordt de schorsingsprocedure losgekoppeld van de annulatieprocedure.

De administratieve doorlooptijd van een dossier om op zitting te komen is ten opzichte van het vierde werkjaar gestegen. Op het einde van het vierde werkjaar was 42 percent in een administratieve fase. In het vijfde werkjaar was dat 54 percent. Een van de redenen van de langere doorlooptijd is het opstarten van het digitaal dossiersopvolgingssysteem. Dit gaat gepaard met een leercurve. Er waren ook een aantal langdurig afwezigen op de griffie. Ten slotte is ook de ondersteuning van Kamer 8 erbij gekomen. De vraag blijft evenwel in welke mate de administratieve doorlooptijd een impact heeft op de volledige doorlooptijd, omdat er in ieder geval een flessenhals blijft om zaken op de zitting te kunnen brengen.

2.6. Cassatieberoepen

De Raad van State is de cassatierechter voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Daar dit beroep een oordeel inhoudt over de juridische kwaliteit van de arresten, kan de kwaliteit ervan gekwantificeerd worden. In 4,3 percent van de uitspraken te gronde van de Raad voor Vergunningsbetwistingen wordt er cassatie aangetekend. In slechts 0,5 percent van de gevallen werd een uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen effectief verbroken.

3. Besluit door de heer Filip Van Acker, voorzitter

De heer *Filip Van Acker* concludeert dat er een significante stijging is van het aantal uitspraken en afgesloten dossiers. Dit komt niet alleen door een versnelde werking om de achterstand weg te werken. De werking van de vaste raadsleden kon beter, maar er zijn daarvoor een aantal verklaringen. In het eerste deel van het werkjaar hebben ze de aanvullende leden moeten helpen inwerken. De vier vaste raadsleden en de medewerkers van de Raad voor Vergunningsbetwistingen hebben veel geïnvesteerd in de materiële en wettelijke opstart van de DBRC. Naast langdurige afwezigheden op de griffie, waren er ook een aantal langdurige afwezigheden bij de vaste raadsleden. In totaal gaat het om twee maanden afwezigheid, ofwel ongeveer honderd uitspraken.

De heer Van Acker vermoedt dat tegen het einde van 2014 rond de 90 percent van de dossiers van het eerste werkjaar zal zijn afgewerkt. Voor het tweede werkjaar zal het grootste deel in de tweede helft van 2015 zijn afgehandeld.

De doorlooptijden worden deels bepaald door de procedures. Veel hangt af van het initiatief van de partijen. Een aantal uitspraken van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State hadden betrekking op de duur van bepaalde termijnen. Ook die uitspraken hadden een invloed op de doorlooptijd.

De toekomst stemt de voorzitter toch vreugdevol. De inwerkingtreding van de DBRC biedt een aantal opportuniteiten. De in-/uitwisselbaarheid van de magistraten tussen de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Milieuhandhavingscollege zal er voor zorgen dat meer zaken sneller op zitting zullen komen.

Hij pleit met aandrang voor een procedurele en logistieke rust. Elk jaar geldt er ongeveer een andere of gewijzigde procedure. Dat is niet evident voor de procespartijen. Zo bijvoorbeeld worden er bij de partijen soms ten onrechte verwachtingen gecreëerd als de Raad van State een arrest casseert wegens een procedurefout, terwijl dat onderdeel ondertussen niet meer van toepassing is. Hij vraagt om te investeren in de DBRC zodat er vlot kan worden gestart.

II. Vragen en opmerkingen van de leden

1. Tussenkomst van de heer Lode Ceyssens

De heer *Lode Ceyssens* vindt het jaarverslag teleurstellend. Er waren de afgelopen jaren veel verzuchtingen vanuit de raad naar werkdruk en regelgeving. Inmiddels is die regelgeving aangepast en werd het personeelskader uitgebreid. Het klopt dat er meer dossiers worden afgehandeld maar toch voldoet de raad niet aan de verwachting om binnen een redelijke termijn zijn opdracht te vervullen. Het stoort hem dat nog steeds 500 dossiers meer dan drie jaar op een uitspraak wachten en daar ook nog geen uitzicht op hebben. Zo blijft goed bestuur een dode letter en wordt het geloof in een betrouwbaar partnerschap geschaad.

De eerste twee werkjaren van de raad waren desastreus. Bij elke voorstelling van het jaarverslag wordt naar de oorzaken daarvan verwezen. Destijds waren daar een aantal legitieme redenen voor. Sinds echter de mankementen werden aangepakt, zijn de verwachtingen nog niet gerealiseerd. Na twee werkjaren werd er beslist om de focus te leggen op de nieuwe dossiers en de oude te laten liggen. De Raad voor Vergunningsbetwistingen was ervan overtuigd dat er zo geen nieuwe achterstand zou worden opgebouwd. De gevraagde tijdelijke extra ondersteuning is er gekomen. De twaalf aanvullende rechters, vier vte's, behandelden de dossiers van het tweede werkjaar. Ze hebben 1/3 van de dossiers weggewerkt. Er zijn dus nog twee jaar nodig om de rest weg te werken. Het eerste werkjaar wordt door de vaste raadleden behandeld. Daar is minder dan 1/3 weggewerkt. Ook dit zou op twee jaar kunnen worden weggewerkt. Er is dus nog twee jaar nodig om dossiers uit het najaar 2009 – voorjaar 2010 af te werken.

Belangrijker is evenwel dat geen nieuwe achterstand wordt opgebouwd. Als de heer Ceyssens kijkt naar de vaste rechters die er kwamen na 1 september 2012 stelt hij vast dat er in het vierde werkjaar 717 uitspraken ten gronde waren en in het vijfde werkjaar 567. Uiteindelijk kwamen de vier vaste raadsleden tot ongeveer 630 einduitspraken, terwijl er een instroom is van 792 dossiers. De achterstand blijft dus toenemen. Het totaal aantal dossiers dat op een uitspraak wacht vermindert dus maar er komen nog steeds meer dossiers binnen dan er door de vaste leden worden behandeld.

De heer Ceyssens heeft de afgelopen jaren vijftien vragen om uitleg gesteld over de raad, vier keer de minister van Binnenlandse Aangelegenheden ondervraagd over de oprichting van het Vlaams Bestuursrechtscollege. Hij heeft tevens drie wijzigingen van de VCRO met impact op de raad mee goedgekeurd en ingestemd met extra begrotingsmiddelen voor de werking van de raad. Hij heeft tevens twee voorstellen van decreet ingediend om de raad beter te doen werken en meer armslag te geven.

Ondanks al die inspanningen om aan de verzuchtingen van de raad tegemoet te komen, moet de heer Ceyssens vaststellen dat er nog steeds dossiers uit de eerste twee werkjaren op een eindarrest wachten en dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet in staat is het gewone contentieux te beheersen. Hij is na het lezen van het jaarverslag heel ontmoedigd. Wat moet men tegen een burger zeggen die in het voorjaar 2010 een zaak inleidde en in 2017 misschien nog geen uitspraak heeft?

2. Tussenkoms van de heer Axel Ronse

De heer *Axel Ronse* sluit zich aan bij de geest van de tussenkoms van de heer Ceyssens. De afgelopen legislatuur werden veel inspanningen geleverd om de werking te optimaliseren. De achterstand uit 2009 en 2010 baart hem ook zorgen. Een particulier of ondernemer zonder uitspraak krijgt geen kredieten meer. Er moet een duidelijke timing komen voor de 10 percent resterende dossiers van het eerste werkjaar. Voor het tweede werkjaar zou het grootste stuk in 2015 behandeld zijn. Kan dit niet concreter? Kunnen de aanvullende raadsleden niet ingezet worden op de achterstandsdossiers van het eerste werkjaar?

Voor de uitbreiding van het personeelskader wordt er vooral geopteerd om met vaste mensen te werken. Zal dit het probleem oplossen? De werklust bij de Raad van State is de laatste jaren afgenomen. Kunnen er geen mensen van bij de Raad van State ingezet worden tot versterking van de Raad voor Vergunningsbetwistingen?

Het jaarverslag vermeldt dat het zoekformulier vereenvoudigd is. De advocatuur stelt dat daar nog verbetering mogelijk is, zoals bij zoekrobot van de Raad van State.

3. Tussenkoms van mevrouw Lydia Peeters

Mevrouw *Lydia Peeters* wil wat het jaarverslag betreft toch wat genuanceerder zijn. 54 percent van de dossiers van het laatste werkjaar zitten al in een administratieve procedure. De partijen zijn niet altijd de meest gereede partijen om de zaken snel vooruit te helpen. 54 percent is al een hele vooruitgang en ook dat mag worden benadrukt. In het verleden waren er inderdaad heel wat kinderziekten, maar ze wil naar de toekomst kijken.

Toch vraagt ze zich ook af waarom er van het eerste werkjaar 10 percent dossiers overblijven? Is dat wegens procestechnische redenen of omdat de achterstand moet worden bijgewerkt?

Iedereen streeft naar zo kort mogelijke doorlooptijden. Iemand die een zaak ahangig maakt bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, wil immers weten hoe lang de procedure zal duren. Wat is de gemiddelde doorlooptijd van nieuwe dossiers?

4. Tussenkoms van de heer Ludo Van Campenhout

De heer *Ludo Van Campenhout* stelt dat de lokale besturen bekommerd zijn om de doorlooptijd en de rechtsonzekerheid die daar uit voortvloeit. De lange doorlooptijd wordt soms een motief voor klagers om via een klacht een uitputtingsslag met de tegenpartij aan te gaan. Hij betreurt daarbij dat de administratieve doorlooptijd zelfs gestegen is.

Hoe denkt men de toekomstige achterstand weg te werken? Van de minister had hij graag vernomen of het personeelskader inderdaad ontoereikend is? Wordt dit bijgestuurd?

Het is voor een lokale administratie vaak onduidelijk wanneer dossiers die gelijktijdig werden ingediend, zullen worden behandeld. Welke criteria gelden er daarvoor?

Ten slotte had hij graag geweten wat het juridisch statuut is van een bouwheer die een bouwvergunning in beroep bij de deputatie heeft verkregen? Wat gebeurt er als die bouwt en die vergunning achteraf geschorst of vernietigd wordt door de Raad voor Vergunningsbetwistingen?

5. Tussenkost van mevrouw Ingrid Pira

Mevrouw *Ingrid Pira* las in de bespreking van het jaarverslag van het vorige werkjaar (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2281/1) allerlei beloftes over de hangende dossiers. Zo bijvoorbeeld stelde de voorzitter van de raad uitdrukkelijk in het verslag: "De dossiers uit het eerste werkjaar worden dit werkjaar definitief afgehandeld.". In datzelfde verslag stond eveneens: "Uit de toelichting bleek dat de dossiers van het eerste drie werkjaren tegen 2014 normaliter zullen afgehandeld zijn.". Voorts vermeldde het verslag ook: "Er is het engagement van de Raad dat de achterstand van de eerste twee werkjaren tegen 2014 zal zijn ingelopen.". Tot slot stelde de heer Clybouw in het verslag: "De dossiers die nog achterstand hebben, zijn de dossiers van het eerste en tweede werkjaar. Tegen het huidige ritme kan worden gesteld dat tegen eind 2014 het eerste werkjaar volledig zal zijn afgewerkt.". Van de 1790 dossiers van het eerste en tweede werkjaar zijn er nog 535 niet afgesloten. Dat is 30 percent. Waarom staat er nu niet in de conclusies vermeld dat de hangende dossiers het grote probleem zijn? Blijkbaar is er geen bezorgdheid rond de hangende dossiers.

De beloftes van vorig jaar konden niet worden ingelost. De doelstelling wordt nu verminderd tot 90 percent. Dit is een terugschroeven van de ambities. Blijft men bij de belofte van 50 percent voor het tweede werkjaar?

Bij het einde van zijn betoog stelde de voorzitter van de raad dat hij vreugdevol naar de toekomst keek en verwees daarbij naar de omgevingsvergunning. Is er een reden om daarover verheugd te zijn? Het lijkt haar dat deze nieuwe materie eerder een rem zal zijn die vertragingen zal veroorzaken.

III. Antwoorden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen

De heer *Filip Van Acker* verduidelijkt dat de voorspellingen maar schattingen zijn. Hij probeert zijn beloftes na te komen. Als die niet ingelost worden, dan kan dat op het einde van de termijn enkel worden vastgesteld en moet er alles aan gedaan worden om ze zo snel mogelijk te realiseren. Hij vermoedt dat tegen het einde van 2014 90 percent van het eerste werkjaar zal zijn afgerond. Soms is er een samenhang van een aantal dossiers. De overige 10 percent wil hij zo snel mogelijk in 2015 afronden. De timing wordt door een aantal factoren bepaald.

Het is kiezen tussen het eerst behandelen van de binnenkomende zaken en het geleidelijk afwerken van de achterstand of omgekeerd. Dit is geen gemakkelijke keuze. De mensen van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werken hard en zitten aan hun limiet van wat men in redelijkheid van hen kan verwachten. Naar pure aantallen kon het inderdaad beter. Hij heeft echter al een aantal verklaringen gegeven over de oorzaken.

Als hij vreugdevol naar de toekomst kijkt, dan ging dat niet over de omgevingsvergunning, maar wel over de DBRC. Er kunnen dan bijkomende bestuursrechters van het Milieuhandhavingscollege worden ingeschakeld. Twee zijn nu al als aanvullende rechter aangesteld. In principe zouden er dan nog vier bijkomen. Hij vermoedt dat ze wel tijd kunnen vrijmaken om in de raad de achterstand mee weg te werken.

Voor iemand die een bouwvergunning in beroep bij de deputatie verkreeg geldt een termijn van dertig dagen waarbinnen er niets mag gebeuren. Daarna gebeurt alles op eigen risico. Indien er een beroep werd aangetekend bij de raad loopt men het risico dat de vergunning vernietigd wordt. De raad geeft in dat geval de opdracht aan de administratie of de deputatie om een nieuwe beslissing te nemen.

De heer Van Acker benadrukt dat de raad ook tracht aan definitieve geschillenbeslechting te doen. De raad zou gemakkelijks halve op puur formele criteria

kunnen oordelen en het dossier terugsturen. De raad tracht echter in de arresten zoveel mogelijk middelen te bespreken en de partijen een duidelijk beeld te geven wat de waarde van de argumenten is. Dat vraagt meer tijd bij de behandeling van dossiers.

De doorlooptijd blijft lang maar reeds puur administratief bedraagt de wachttijd drie maanden. Er wordt ook meer geschorst. Dat geeft al een zekere indicatie aan de partijen wat de te verwachten termijn betreft.

Wat het personeel van de Raad van State betreft, denkt hij niet dat er veel bereidheid zal zijn om die mensen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen in te schakelen.

Wat betreft het aantal dossiers uit de eerst twee werkjaren dat nog op een uitspraak wacht, stelt hij dat men verkiest om langer te wachten om een dossier op zitting te laten komen, dan langer te moeten wachten op een uitspraak eens het dossier op zitting is. De beraadtingen dalen dus.

Verder kan hij enkel vaststellen dat er maar vier vaste raadsladen zijn en dat ze keihard werken. Er zijn inderdaad reeds veel initiatieven genomen. Blijft echter dat bij de opstart er helemaal geen capaciteit was en er nu nog altijd onvoldoende capaciteit is om de huidige werklast aan te kunnen. Bij de opstart ging men ervan uit dat er jaarlijks 350 dossiers zouden zijn voor vijf raadsleden. De raad is de huidige en voorgaande minister zeer dankbaar voor de geleverde inspanningen voor het vierde raadslid. Deze budgettaire tijden laten niet veel investeringen toe, maar het bestede geld werd nuttig aangewend.

Er kan getracht worden nog harder te werken, maar de mensen zitten aan hun limiet als men de kwaliteit wil bewaren. Het aantal verbrekingen is momenteel ook verwaarloosbaar, hetgeen betekent dat er kwaliteitsvol werk wordt geleverd. Er moet uiteindelijk worden gekozen tussen rommel of kwaliteit. Bij de laatste optie is er zekerheid en duidelijkheid over de uitspraken voor de deputaties en de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar. De Vlaamse ombudsman wees er in zijn verslag op dat het voor deputaties, steden en gemeenten zaak is om duidelijke taal te spreken. Bij vage vergunningen gaan die toch uiteindelijk bij de raad terecht komen en vernietigd worden.

Het zoekformulier is volgens de heer *Eddie Clybouw* erg gelijkaardig aan dat van de Raad van State. Het is het afgelopen jaar af en toe offline geweest. Misschien vloeit de bezorgdheid van de advocatuur daaruit voort.

De zaken worden in principe chronologisch op zitting gebracht. Als er zich in de administratieve doorlooptijd een aantal zaken voordoen dan komt een dossier later op zitting, dan een dossier waarin dit zich niet voordoet. Als er samenhang is met een ander dossier, dan wacht het eerste dossier het tweede af.

In het verslag van het vierde werkjaar werden de schattingen wat betreft het van de achterstand van het tweede werkjaar samen met de aanvullende raadsleden gepland. Deze schatting werden nu bijgesteld omdat uit de praktijk bleek dat deze niet haalbaar was. De aangepaste planning werd met de negen aanvullende raadsleden opgesteld.

IV. Tussenkomen van mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Mevrouw *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, deelt mee dat sinds 1 november 2014 de DBRC bestaat. Dat is het backoffice voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Deze dienst valt onder bestuurs-

zaken en vanaf 1 januari 2015 is het een bevoegdheid van de DAR en de minister-president. De visie op het bestuursrechtscollege is goedgekeurd door de vorige Vlaamse Regering. Er komt een versterking van vijftien vte van referendarissen en 4,8 vte griffiemedewerkers. Er komt ook een verschuiving van de middelen tussen de colleges. De Raad voor Vergunningsbetwistingen wordt versterkt met 2,4 vte bestuursrechters.

De bestuurlijke lus en bemiddeling werden ingevoerd en kenden heel wat hindernissen. Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, dat op 1 januari 2015 in werking treedt, voorziet dit ook zodat er minder zaken richting de raad zullen gaan. Er wordt dus aan instrumenten gewerkt die de instroom verzachten.

Wat de vraag naar decretale rust betreft, stelt de minister dat veel wijzigingen vaak gebeurden op vraag van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Er werd daarover steeds overlegd met de raad. De wijzigingen kwamen er om tegemoet te komen aan vragen van het veld en de raad. De minister heeft de oproep genoteerd en zal voorzichtig zijn moet bijkomende decretale aanpassingen.

V. Discussie

De heer *Lode Ceyssens* feliciteert de minister met het opzetten van een backoffice. Dit komt tegemoet aan de vragen van de vorige legislatuur.

Hij heeft vanuit het werkveld signalen opgevangen over de personeelsinzet. Hij is van oordeel dat raadslezen voltijds bezig moeten zijn met arresten.

Hij hoopt dat het geschetste optimistische beeld bewaarheid wordt. Volgens het voorliggende jaarverslag zijn er 145 dossiers uit het eerste werkjaar waar geen einduitspraak is en 389 dossiers uit het tweede werkjaar. Op 1 september 2013 was er in 211 dossiers van het eerste werkjaar geen einduitspraak. Dat is een afname met 66 dossiers of 1/3. Het zal dus nog twee jaar vergen om de rest weg te werken. Als dit niet zo is, zou hij graag de motivatie kennen.

De heer *Axel Ronse* heeft geen duidelijkheid gekregen over wat er gaat gebeuren met de rest van 10 percent van de dossiers van het eerste werkjaar. Hetzelfde geldt voor de voornemens voor 2015. Het Vlaams Parlement kan daar geen genoeg mee nemen.

Hij kan akkoord gaan met het streven naar definitieve geschillenbeslechting. Dit zal wel een intensievere behandeling vragen. Zou men dit dan niet kunnen nalaten voor de oudere zaken?

Mevrouw *Ingrid Pira* beaamt dat het lage aantal cassatieberoepen op kwalitatief hoogstaand werk wijst. Ze heeft zeer goede ervaringen met de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Ze wil weten net als de heer Ceyssens weten of het aantal niet behandelde dossiers van 534 van het eerste en tweede werkjaar samen op een totaal van 1790 dossiers, dus 30 percent, klopt. Ze hoopt dat de resultaten volgend jaar beter zullen zijn.

De heer *Lode Ceyssens* wil niet dat er wordt ingeleverd op kwaliteit en dat er wordt overgegaan tot een snelle afhandeling van dossiers. Het gaat niet om cijfers maar om het definitief oplossen van dossiers.

De heer *Filip Van Acker* meent dat mede door de kritische kijk van de heer Ceyssens de raad bijkomende middelen verkreeg. De roep om bijkomende midde-

len is er al vijf à zes jaar. Hij is tevreden met de aangekondigde investeringen. De minister kondigde aan dat het businessplan moet worden gehonoreerd. Hij vreesde aanvankelijk dat dat niet zou gebeuren. Er wordt constant naar efficiëntiewinsten gezocht, maar de grenzen zijn daar bereikt.

Wat het wegwerken van de achterstand betreft, kan hij alleen het engagement aangaan om de dossiers zo snel mogelijk af te werken. De suggestie om de dossiers wat vlugger af te werken botst wat met zijn eergevoel om kwalitatief werk af te leveren. Definitieve geschillenbeslechting met een duidelijke boodschap aan de partijen valt te verkiezen, zo niet komt het dossier terug naar de raad.

De cijfers in het rapport dateren van 31 augustus 2014. In de loop van september zijn al een aantal zaken van het eerste werkjaar afgehandeld. Als men die gegevens extrapoleert over de rest van 2014 dan zit men tegen het einde van het jaar aan 90 percent. Als dit ritme dan nog verder kan worden gehandhaafd, dan zou men midden 2015 quasi het volledige eerste werkjaar kunnen afronden.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Bart NEVENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
DBRC	dienst van de Bestuursrechtscolleges
UDN	uiterst dringende noodzakelijkheid (procedure)
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
vte	voltijdsequivalent